

АНОТАЦІЯ

Сандюк Л. П. Художньо-стилістичні домінанти хутових виробів України середини XX - початку XXI століття. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, Міністерство освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, 2026.

Дисертацію присвячено комплексному мистецтвознавчому дослідженню художньо-стилістичних домінант хутових виробів України середини XX - початку XXI століття. У роботі хутовий виріб розглянуто як цілісний художній об'єкт, у якому матеріал, конструкція, силует, фактура, колір, декор, технологічні прийоми та образно-асоціативний зміст утворюють взаємопов'язану систему. Такий підхід дає змогу осмислити хутові вироби як явище декоративно-прикладної культури, пов'язане з ремісничою традицією, регіональною пам'яттю, професійним формотворенням і сучасними способами художньої інтерпретації матеріалу.

Актуальність теми зумовлена потребою системного мистецтвознавчого аналізу хутових виробів як вагомого явища української матеріальної та художньої культури. Попри наявність праць з історії народного вбрання, кушнірства, шкіряних промислів, технології хутра й композиції костюма, питання художньо-стилістичних домінант хутових виробів України середини XX - початку XXI століття, не було предметом окремого комплексного аналізу.

У дисертації хутові вироби розглянуто як об'єкти зі складною системою художньої організації. Встановлено, що їхня образно-стилістична виразність формується не лише конструктивно-композиційними характеристиками, а й природними та модифікованими властивостями хутра - довжиною і густиною ворсу, блиском, напрямом волосу, кольором, фактурою та пластичними можливостями матеріалу.

Метою дисертації є виявлення, систематизація та наукове обґрунтування художньо-стилістичних домінант хутових виробів України середини ХХ початку ХХІ століття.

Досягнення поставленої мети передбачало розв'язання комплексу взаємопов'язаних завдань: проаналізувати стан наукової розробленості теми; систематизувати джерельну базу дослідження; простежити історичні передумови розвитку кушнірства та хутових виробів в Україні; виявити роль окремих регіональних осередків у формуванні традицій художньої обробки хутра; дослідити вплив морфологічних властивостей матеріалу на композицію й силует виробу; визначити художню роль конструкції, кольору, фактури, декору та технологічних прийомів; проаналізувати трансформацію образності хутових виробів у контексті народної традиції, фабричного виробництва, авторської практики та сучасної екологічної естетики; запропонувати типологію образно-асоціативних моделей хутових виробів; окреслити теоретичне й практичне значення отриманих результатів для мистецтвознавства, музейної практики, проєктування, реставрації та навчального процесу.

Об'єктом дослідження є хутові вироби України середини ХХ - початку ХХІ століття, створені в умовах ремісничої, фабричної, студійної проєктно-художньої практики.

Предметом дослідження визначено художньо-стилістичні домінанти хутових виробів України, що виявляються у взаємодії матеріалу, конструкції, силуетно-пластичного вирішення, кольору, фактури, декору, технологічних прийомів та образно-асоціативного змісту.

Територіальні межі дослідження охоплюють Україну з поглибленим аналізом регіонів, де традиції кушнірства та художньої обробки хутра мали особливе значення. Значну увагу приділено Івано-Франківщині, як важливому регіону, в якому виразно простежується розвиток хутового промислу, де ремісничі навички, фабричне виробництво й авторські студійні практики утворили виразну модель спадкоємності та трансформації художніх форм. Водночас

матеріал розглянуто не ізольовано, а у загальноукраїнському та європейському контексті, що дало змогу виявити як локальні особливості, так і ширші стилістичні процеси.

Хронологічні межі дослідження охоплюють період від середини ХХ до початку ХХІ століття. Для з'ясування історичних передумов формування художніх традицій кушнірства залучено матеріали, що стосуються найдавніших ремісничих практик, цехової організації, розвитку хутової промисловості. Такий ретроспективний підхід дав змогу встановити, що художньо-стилістичні домінанти хутових виробів досліджуваного періоду ґрунтуються на тривалій мистецькій традиції.

Джерельну базу дослідження становлять наукові праці з історії українського народного одягу, етнографії, декоративного мистецтва, історії костюма, дизайну одягу, композиції, матеріалознавства, технології шкіри й хутра, екологічної естетики. До джерельного корпусу також увійшли архівні матеріали, музейні колекції, фотоматеріали, технічна документація, матеріали, пов'язані з діяльністю хутових підприємств, дизайн-студій та авторських майстерень.

Методологічну основу дисертації становить комплексний підхід, що поєднує історико-культурний, історико-хронологічний, мистецтвознавчий, формально-стилістичний, порівняльний, типологічний, семіотичний, матеріалознавчий, композиційний, морфологічний, структурно-функціональний та проєктно-аналітичний методи. Історико-культурний метод дав змогу простежити становлення кушнірства, розвиток ремісничих і промислових осередків та зміну соціокультурного статусу хутового виробу. Формально-стилістичний аналіз застосовано для вивчення силуету, пропорцій, композиційної рівноваги, ритму, пластики, кольору, фактури й декору. Матеріалознавчий підхід дає можливість визначити вплив природних і технологічно змінених властивостей хутра на художню форму. Типологічний метод використано для виокремлення образно-асоціативних моделей, а порівняльний - для зіставлення українських і європейських тенденцій у розвитку хутряного одягу.

Проаналізовано стан наукової розробленості теми, джерельну базу та методику дослідження. Встановлено, що наукові праці, присвячені народному вбранню, кушнірству, шкіряним промислам, історії костюма й технології хутра, містять важливий фактологічний матеріал, однак не розглядають хутровий виріб як цілісну художньо-стилістичну систему. Питання взаємодії морфології матеріалу, конструкції, силуету, кольору, декору та образного змісту потребувало окремого системного мистецтвознавчого аналізу.

Джерела систематизовано за історико-етнографічним, мистецтвознавчим, технологічним, екологічно-естетичним, архівно-музейним і візуальним напрямками. Обґрунтовано, що аналіз хутрового виробу потребує одночасного врахування письмових, речових, візуальних і технологічних матеріалів.

Охарактеризовано історичний розвиток художніх традицій кушнірства та хутрових виробів ХХ - початку ХХІ століття. Доведено, що кушнірство в Україні сформувалося як складна реміснича система, у якій технологія обробки шкіри й хутра поєднувалася з локальними традиціями крою, декоративного оздоблення, орнаментальної символіки та соціального статусу одягу.

Простежено, що в середині ХХ століття традиційні ремісничі форми поступово вступають у взаємодію з фабричним виробництвом, стандартизацією моделей, професійним моделюванням і технологічним удосконаленням. Водночас ця взаємодія не означала повної втрати традиційних засад. Окреслено трансформацію образності хутрових виробів у контексті традицій та професійного мистецтва. Українська модель розвитку хутрових виробів поєднує два вектори: з одного боку, вона відкрита до модернізації, силуетних змін і модних впливів, з іншого - зберігає зв'язок із традиційною матеріальною культурою, локальною орнаментикою й ремісничими техніками.

Окреслено роль екологічної етики як новітньої домінанти ставлення до хутра: важливими стають довговічність виробу та апсайклінг. У такому контексті художня якість хутрового виробу дедалі частіше визначається не лише новизною

матеріалу чи складністю технології, а здатністю надати матеріалу нового естетичного, етичного й образного значення.

Визначено основні домінанти формування стилістики хутрових виробів. Першочергове значення надано матеріалу як фундаменту композиції. Встановлено, що матеріал є основою формотворення: його фактура, ворсова структура, блиск, щільність, пластичність, природне або модифіковане забарвлення та напрям волосу впливають на художньо-образне вирішення виробу.

Силуєтно-пластичне вирішення хутрових виробів розглянуто як спосіб організації форми у просторі. Проаналізовано прямі, напівприталені, приталені, трапецієподібні, овальні, укорочені, видовжені, асиметричні, комбіновані силуети.

Встановлено, що розпуск, осадження, розшивання, спайка, перекидання, інтарсія та мозаїчне складання є не лише технологічними прийомами, а й засобами художнього структурування форми.

Колір розглянуто як інструмент оптичного формотворення, а декор – як систему художньо-образної виразності, що організовує поверхню, актуалізує традицію та формує семантику виробу. Окрему увагу приділено декоративним прийомам, які поєднують площинне та об'ємне мислення.

Обґрунтовано художньо-образну типологію, побудовану на системі візуально-асоціативних ознак. Типологічні групи визначено за сукупністю художньо-стилістичних домінант виробу - силуетом, пластикою форми, фактурними характеристиками хутра та колористичним рішенням, які формують образно-смісловий код виробу. Виокремлено чотири провідні моделі: фольклорно-архетипну, класично-референтну, модульно-трансформативну та авангардно-експериментальну. Запропонована типологія не є жорсткою схемою, оскільки в окремих виробах можуть поєднуватися ознаки різних моделей. Водночас вона дає змогу виявити основні напрями художнього мислення, через які хутровий виріб набуває образної визначеності.

Фольклорно-архетипна модель пов'язана з переосмисленням традиційного строю. У межах цієї моделі хутровий виріб постає як носій культурної пам'яті, де

традиційна форма не копіюється механічно, а адаптується до сучасного крою, нових матеріальних можливостей і актуальних естетичних потреб. Такий підхід дає змогу зберегти зв'язок із регіональною спадщиною, водночас уникнувши прямої етнографічної реконструкції. Класично-референтна модель ґрунтується на позачасовості силуету, композиційній рівновазі, стриманій палітрі, якості матеріалу, врівноваженості пропорцій і підпорядкуванні деталей цілісному образу. У таких виробках художня виразність досягається точністю форми, благородством фактури, гармонією кольору, чистотою конструктивних ліній і виваженістю композиційного рішення. Ця модель засвідчує, що хутровий виріб може зберігати актуальність у різні історичні періоди завдяки стабільності базових художніх принципів. Модульно-трансформативна модель репрезентує змінність, реверсивність, реконфігурацію, відстібні елементи, багатофункціональність, комбінування матеріалів та апсайклінг. У межах цієї моделі хутровий виріб перестає бути статичною формою й набуває ознак конструктора, де окремі частини можуть змінювати функцію, довжину, силует, сезонність або образне звучання. Авангардно-експериментальна модель розкриває потенціал хутра як матеріалу для пластичних, колористичних, фактурних і концептуальних експериментів. У таких виробках хутро може втрачати звичну асоціацію з класичною шубою або традиційним кожухом і набувати рис арт-об'єкта, сценічного костюма, експериментальної композиції чи авторського висловлювання. Асиметрія, деконструкція, гіперболізований об'єм, контрастні фактури, нетипове фарбування, мозаїчне складання, поєднання різних видів хутра та матеріалів створюють нові способи прочитання хутрового виробу як художньої форми.

Наукова новизна дисертації полягає в тому, що вперше в українському мистецтвознавстві виявлено художньо-стилістичні та образно-сміслові доміанти хутрових виробів України середини XX - початку XXI століття. У роботі систематизовано джерельну базу, уточнено місце хутрових виробів у системі декоративно-прикладного мистецтва та дизайну одягу, розкрито значення

матеріалу як активного чинника формотворення, визначено роль силуету, кольору, фактури, декору й технологічних прийомів у художній організації виробу. Новим результатом є обґрунтування типології образно-асоціативних моделей, що дає змогу аналізувати хутрові вироби не лише за матеріалом або призначенням, а за способом художнього мислення, образною логікою та стилістичною домінантою.

Уперше хутровий виріб у межах дослідження розглянуто як складний художній об'єкт, у якому поєднуються ремісничі спадкоємність, професійна технологія, декоративна виразність, регіональна пам'ять, авторська інтерпретація та сучасні екологічні підходи. Уточнено, що художня якість виробу залежить не від одного окремого чинника - виду хутра, складності технології чи кількості декору, - а від узгодженості природи матеріалу, конструктивної логіки, силуетно-пластичного рішення та образної ідеї.

Теоретичне значення роботи полягає у розширенні мистецтвознавчих уявлень про хутровий виріб як об'єкта декоративно-прикладного мистецтва. Запропонований підхід може бути використаний для подальшого аналізу виробів зі шкіри й хутра, дослідження традиційного та сучасного одягу, вивчення взаємодії ремесла, матеріалу й авторського проєктування. Дисертація поглиблює основні поняття дослідження хутряного одягу через категорії морфології матеріалів, стилістичної домінанти, образно-асоціативної моделі, декоративної структури та художнього формотворення.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання у навчальному процесі мистецьких закладів вищої освіти під час викладання курсів з історії українського костюма, декоративно-прикладного мистецтва, композиції, дизайну одягу, художнього проєктування, матеріалознавства, реставрації та реконструкції виробів зі шкіри й хутра. Матеріали дисертації можуть бути застосовані в музейній і виставковій практиці для атрибуції, опису, систематизації та інтерпретації хутрових виробів, а також у сучасній авторській роботі з натуральним хутром, редизайні, апсайклінгу,

створенні колекцій, що поєднують традиційні мотиви з новітніми художніми підходами.

Отже, дисертація засвідчує, що хутрові вироби України середини ХХ - початку ХХІ століття становлять самостійний і важливий об'єкт мистецтвознавчого аналізу. Вони відображають історію ремесла, еволюцію професійного формоутворення, зміну естетичних цінностей, трансформацію образу матеріалу та пошук нових моделей відповідального художнього проєктування. У цьому полягає наукова, культурна й практична значущість дослідження.

Ключові слова: хутро, художньо-стилістичні домінанти, декоративно-прикладне мистецтво, образотворче мистецтво, народне вбрання, традиція, звичай, формотворення, дизайн одягу, композиція, колір, орнамент, вишивка, етика та екологічна естетика, Україна.

ABSTRACT

Sandyuk L. P. Artistic and Stylistic Dominants of Fur Products of Ukraine from the Mid-Twentieth to the Early Twenty-First Century. - Qualification scientific work in the form of a manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 02 Culture and Art, specialty 023 Fine Arts, Decorative Art, Restoration. Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Ivano-Frankivsk, 2026.

The dissertation is devoted to a comprehensive art-historical study of the artistic and stylistic dominants of fur products of Ukraine from the mid-twentieth to the early twenty-first century. In the research, a fur product is considered as an integral artistic object in which material, construction, silhouette, texture, colour, decoration, technological techniques, and figurative-associative content form an interconnected system. Such an approach makes it possible to interpret fur products as a phenomenon

of decorative and applied culture, related to craft tradition, regional memory, professional form-making, and contemporary methods of artistic interpretation of material.

The relevance of the topic is determined by the need for a systematic art-historical analysis of fur products as a significant phenomenon of Ukrainian material and artistic culture. Despite the existence of studies on the history of folk clothing, furriery, leather crafts, fur technology, and costume composition, the issue of the artistic and stylistic dominants of Ukrainian fur products from the mid-twentieth to the early twenty-first century has not previously been the subject of a separate comprehensive analysis.

In the dissertation, fur products are examined as objects with a complex system of artistic organisation. It has been established that their figurative and stylistic expressiveness is formed not only by constructive and compositional characteristics, but also by the natural and modified properties of fur: the length and density of the pile, lustre, direction of the hair, colour, texture, and plastic possibilities of the material.

The aim of the dissertation is to identify, systematise, and scientifically substantiate the artistic and stylistic dominants of Ukrainian fur products from the mid-twentieth to the early twenty-first century.

The achievement of this aim involved solving a set of interrelated tasks: to analyse the state of scholarly development of the topic; to systematise the source base of the research; to trace the historical prerequisites for the development of furriery and fur products in Ukraine; to identify the role of individual regional centres in shaping the traditions of artistic fur processing; to study the influence of the morphological properties of the material on the composition and silhouette of the product; to determine the artistic role of construction, colour, texture, decoration, and technological techniques; to analyse the transformation of the imagery of fur products in the context of folk tradition, factory production, authorial practice, and contemporary ecological aesthetics; to propose a typology of figurative-associative models of fur products; and to outline the theoretical and practical significance of the results obtained for art history, museum practice, design, restoration, and the educational process.

The object of the research is Ukrainian fur products from the mid-twentieth to the early twenty-first century, created within the contexts of craft, factory, studio, design, and artistic practice.

The subject of the research is defined as the artistic and stylistic dominants of Ukrainian fur products, manifested in the interaction of material, construction, silhouette and plastic treatment, colour, texture, decoration, technological techniques, and figurative-associative content.

The territorial boundaries of the research cover Ukraine, with an in-depth analysis of regions where the traditions of furriery and artistic fur processing were of particular importance. Considerable attention is paid to the Ivano-Frankivsk region as an important area in which the development of fur craft can be clearly traced, and where craft skills, factory production, and authorial studio practices formed a distinct model of continuity and transformation of artistic forms. At the same time, the material is considered not in isolation, but within an all-Ukrainian and European context, which made it possible to identify both local features and broader stylistic processes.

The chronological boundaries of the research cover the period from the mid-twentieth to the early twenty-first century. In order to clarify the historical prerequisites for the formation of artistic traditions of furriery, materials relating to the earliest craft practices, guild organisation, and the development of the fur industry were also included. This retrospective approach made it possible to establish that the artistic and stylistic dominants of fur products of the studied period are based on a long-standing artistic tradition.

The source base of the research consists of scholarly works on the history of Ukrainian folk clothing, ethnography, decorative art, costume history, fashion design, composition, materials studies, leather and fur technology, and ecological aesthetics. The source corpus also includes archival materials, museum collections, photographic materials, technical documentation, and materials related to the activities of fur enterprises, design studios, and authorial workshops.

The methodological basis of the dissertation is a comprehensive approach that combines historical-cultural, historical-chronological, art-historical, formal-stylistic, comparative, typological, semiotic, materials-based, compositional, morphological, structural-functional, and design-analytical methods. The historical-cultural method made it possible to trace the formation of furriery, the development of craft and industrial centres, and the changing sociocultural status of the fur product. Formal-stylistic analysis was applied to the study of silhouette, proportions, compositional balance, rhythm, plasticity, colour, texture, and decoration. The materials-based approach made it possible to determine the influence of the natural and technologically modified properties of fur on artistic form. The typological method was used to distinguish figurative-associative models, while the comparative method was applied to compare Ukrainian and European trends in the development of fur clothing.

The state of scholarly development of the topic, the source base, and the research methodology have been analysed. It has been established that scholarly works devoted to folk clothing, furriery, leather crafts, costume history, and fur technology contain important factual material; however, they do not consider the fur product as an integral artistic and stylistic system. The issue of the interaction between the morphology of the material, construction, silhouette, colour, decoration, and figurative content required a separate systematic art-historical analysis.

The sources have been systematised according to historical-ethnographic, art-historical, technological, ecological-aesthetic, archival-museum, and visual directions. It has been substantiated that the analysis of a fur product requires the simultaneous consideration of written, material, visual, and technological sources.

The historical development of artistic traditions of furriery and fur products of the twentieth and early twenty-first centuries has been characterised. It has been proven that furriery in Ukraine developed as a complex craft system in which the technology of leather and fur processing was combined with local traditions of cut, decorative embellishment, ornamental symbolism, and the social status of clothing.

It has been traced that in the mid-twentieth century traditional craft forms gradually entered into interaction with factory production, model standardisation, professional modelling, and technological improvement. At the same time, this interaction did not mean the complete loss of traditional foundations. The transformation of the imagery of fur products has been outlined in the context of tradition and professional art. The Ukrainian model of the development of fur products combines two vectors: on the one hand, it is open to modernisation, silhouette changes, and fashion influences; on the other hand, it preserves its connection with traditional material culture, local ornamentation, and craft techniques.

The role of ecological ethics has been outlined as a new dominant in the attitude towards fur: the durability of the product and upcycling become increasingly important. In this context, the artistic quality of a fur product is more and more often determined not only by the novelty of the material or the complexity of the technology, but also by the ability to give the material new aesthetic, ethical, and figurative meaning.

The main dominants of the formation of the stylistics of fur products have been identified. Primary importance is attributed to material as the foundation of composition. It has been established that material is the basis of form-making: its texture, pile structure, lustre, density, plasticity, natural or modified colouring, and direction of the hair influence the artistic and figurative solution of the product.

The silhouette and plastic treatment of fur products is considered as a means of organising form in space. Straight, semi-fitted, fitted, trapezoidal, oval, shortened, elongated, asymmetrical, and combined silhouettes have been analysed.

It has been established that letting out, shrinking, inserting, joining, reversing, intarsia, and mosaic assembly are not only technological techniques, but also means of artistic structuring of form.

Colour is considered as an instrument of optical form-making, while decoration is interpreted as a system of artistic and figurative expressiveness that organises the surface, actualises tradition, and forms the semantics of the product. Particular attention is paid to decorative techniques that combine planar and volumetric modes of thinking.

An artistic and figurative typology based on a system of visual-associative features has been substantiated. The typological groups are defined according to the totality of the artistic and stylistic dominants of the product: silhouette, plasticity of form, textural characteristics of fur, and colour solution, which together form the figurative-semantic code of the product. Four leading models have been distinguished: the folklore-archetypal, the classical-referential, the modular-transformative, and the avant-garde-experimental models. The proposed typology is not a rigid scheme, since individual products may combine features of different models. At the same time, it makes it possible to identify the main directions of artistic thinking through which a fur product acquires figurative definiteness.

The folklore-archetypal model is connected with the reinterpretation of traditional attire. Within this model, the fur product appears as a carrier of cultural memory, in which the traditional form is not mechanically copied, but adapted to contemporary cut, new material possibilities, and current aesthetic needs. This approach makes it possible to preserve the connection with regional heritage while avoiding direct ethnographic reconstruction.

The classical-referential model is based on the timelessness of silhouette, compositional balance, a restrained palette, the quality of the material, the balance of proportions, and the subordination of details to the integrity of the image. In such products, artistic expressiveness is achieved through precision of form, nobility of texture, harmony of colour, purity of constructive lines, and a well-balanced compositional solution. This model demonstrates that a fur product can remain relevant in different historical periods due to the stability of its basic artistic principles.

The modular-transformative model represents variability, reversibility, reconfiguration, detachable elements, multifunctionality, the combination of materials, and upcycling. Within this model, the fur product ceases to be a static form and acquires the features of a constructor, in which individual parts can change their function, length, silhouette, seasonality, or figurative sound.

The avant-garde-experimental model reveals the potential of fur as a material for plastic, colouristic, textural, and conceptual experiments. In such products, fur may lose its usual association with the classical fur coat or the traditional sheepskin coat and acquire the features of an art object, stage costume, experimental composition, or authorial statement. Asymmetry, deconstruction, hyperbolised volume, contrasting textures, unconventional dyeing, mosaic assembly, and the combination of different types of fur and materials create new ways of interpreting the fur product as an artistic form.

The scientific novelty of the dissertation lies in the fact that, for the first time in Ukrainian art history, the artistic-stylistic and figurative-semantic dominants of Ukrainian fur products from the mid-twentieth to the early twenty-first century have been identified. The research systematises the source base, clarifies the place of fur products within the system of decorative and applied art and fashion design, reveals the significance of material as an active factor of form-making, and determines the role of silhouette, colour, texture, decoration, and technological techniques in the artistic organisation of the product. A new result is the substantiation of a typology of figurative-associative models, which makes it possible to analyse fur products not only according to material or function, but also according to the mode of artistic thinking, figurative logic, and stylistic dominant.

For the first time within the framework of this research, the fur product is considered as a complex artistic object in which craft continuity, professional technology, decorative expressiveness, regional memory, authorial interpretation, and contemporary ecological approaches are combined. It has been clarified that the artistic quality of a product depends not on a single factor - the type of fur, the complexity of the technology, or the amount of decoration - but on the coherence of the nature of the material, constructive logic, silhouette and plastic solution, and figurative idea.

The theoretical significance of the work lies in expanding art-historical understandings of the fur product as an object of decorative and applied art. The proposed approach may be used for further analysis of leather and fur products, the

study of traditional and contemporary clothing, and the investigation of the interaction between craft, material, and authorial design. The dissertation deepens the key concepts of the study of fur clothing through the categories of material morphology, stylistic dominant, figurative-associative model, decorative structure, and artistic form-making.

The practical significance of the results obtained lies in the possibility of their use in the educational process of higher art institutions when teaching courses on the history of Ukrainian costume, decorative and applied art, composition, fashion design, artistic design, materials studies, restoration, and reconstruction of leather and fur products. The materials of the dissertation may be applied in museum and exhibition practice for the attribution, description, systematisation, and interpretation of fur products, as well as in contemporary authorial work with natural fur, redesign, upcycling, and the creation of collections that combine traditional motifs with innovative artistic approaches.

Thus, the dissertation demonstrates that Ukrainian fur products from the mid-twentieth to the early twenty-first century constitute an independent and significant object of art-historical analysis. They reflect the history of craft, the evolution of professional form-making, changes in aesthetic values, the transformation of the image of the material, and the search for new models of responsible artistic design. This constitutes the scientific, cultural, and practical significance of the research.

Keywords: fur, artistic and stylistic dominants, decorative and applied art, fine arts, folk dress, tradition, custom, form-making, clothing design, composition, colour, ornament, embroidery, ethics and ecological aesthetics, Ukraine.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України категорії (Б):

1. Сандюк Л., Сандюк В. Засоби художньої виразності в проектуванні виробів з хутра. *Науковий збірник: Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*. 2022 р. № 57. Том 3. С. 56–61.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/57-3-9>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_3/9.pdf

2. Сандюк Л., Сандюк В. Концептуальний напрямок у дизайні хутрових виробів. *Науковий збірник. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*. 2023р. № 60. Том 3. С. 98–103.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-3-14>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/60_2023/part_3/14.

3. Сандюк Л., Сандюк В. Екологічний та естетичний аспект в дизайні виробів хутра. *Народознавчі зошити*. 2023. № 3 (171). С. 671-676

DOI: <https://doi.org/10.15407/nz2023.03.671>

URL: <https://nz.lviv.ua/2023-3-16/>

4. Сандюк Л., Сандюк В. Організація кушнірства від ремісничих цехів до промислового виробництва на теренах західної України. історичний аспект *Науковий збірник. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*. 2023. Вип. 70, том 2. С. 86-91

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-11>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/70_2023/part_2/11.pdf

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

5. Сандюк Л. Мотиви української вишивки в колекції сучасних дизайнерів. XVII Міжнародна науково-практична конференція «Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice» Токіо, Японія Multidisciplinary academic notes. Theory, methodology and practice: The XVII International Scientific and Practical Conference. May 03–06, 2022, Tokyo, Japan. С. 128–129

URL: <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-theory-methodology-and-practice/>

6. Сандюк Л., Сандюк В. Роль концепцій у дизайні хутових колекцій Міжнародна науково-практична конференція. Актуальні проблеми науки, освіти та технологій в умовах сучасних викликів. 21 березня 2023 р., м. Умань, Україна. С. 44-47.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c388a30d-5591-464f-85f4-d84331093157/content>

7. Сандюк Л., Сандюк В. Основні напрямки розвитку мистецтва та дизайну України як частини європейського простору. III Міжнародна науково-практична конференція “Гагенмейстерські читання”. Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність 1– 2 грудня 2023, м. Кам’янець Подільський. С. 44-47

URL: <https://art.kpnu.edu.ua/2023/11/30/prohrama/>

8. Сандюк Л. «Традиціоналізм в концепції дизайну хутових виробів в Україні. IX Міжнародна міждисциплінарна конференція «Народне мистецтво XXI століття: актуальні напрями досліджень», яка пройшла 11 грудня 2025 р. у відділі народного мистецтва Інституту народознавства НАН України. С. 7-9.

URL: https://ethnology.lviv.ua/fileadmin/user_upload/Folk_Art_2025.pdf

Патенти на промисловий зразок.

Затверджено в Державному реєстрі патентів України на промислові зразки налічують 238 одиниць (частково подані у додатку А) <https://lnk.ua/JtTa1YwjG>

З них мистецьку цінність становлять: 33,39,47,51,62,77,84,85,94,96,116,124,144,147,151.169,188,204.206.209,229.